

Model oceny przewagi konkurencyjnej regionów w oparciu o dane statystyczne i analizy wskaźnikowe

KONFERENCJA:

Rozwój gospodarczy i przestrzenny Polski a realizacja polityki spójności

Sesja IV Modele rozwoju gospodarczego: teoria i zastosowania

dr inż. Jan Bondaruk
dr inż. Mariusz Kruczek
mgr inż. Elżbieta Uszok

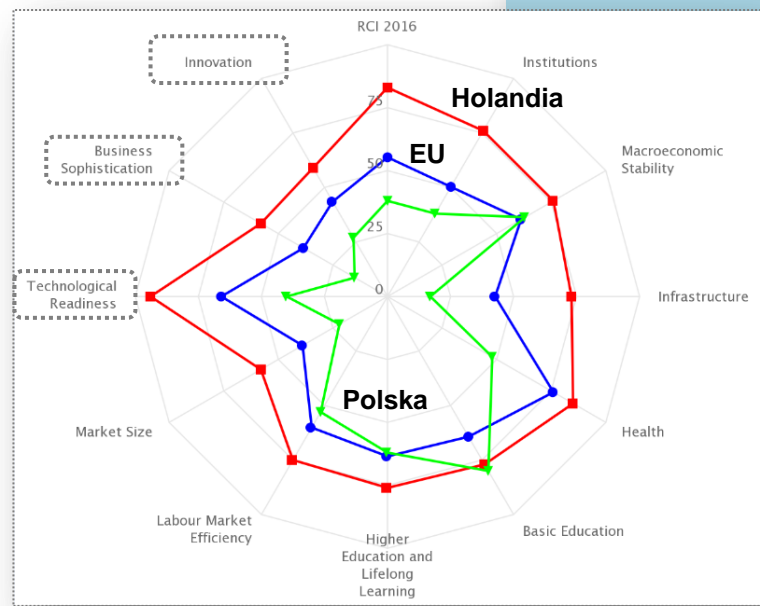
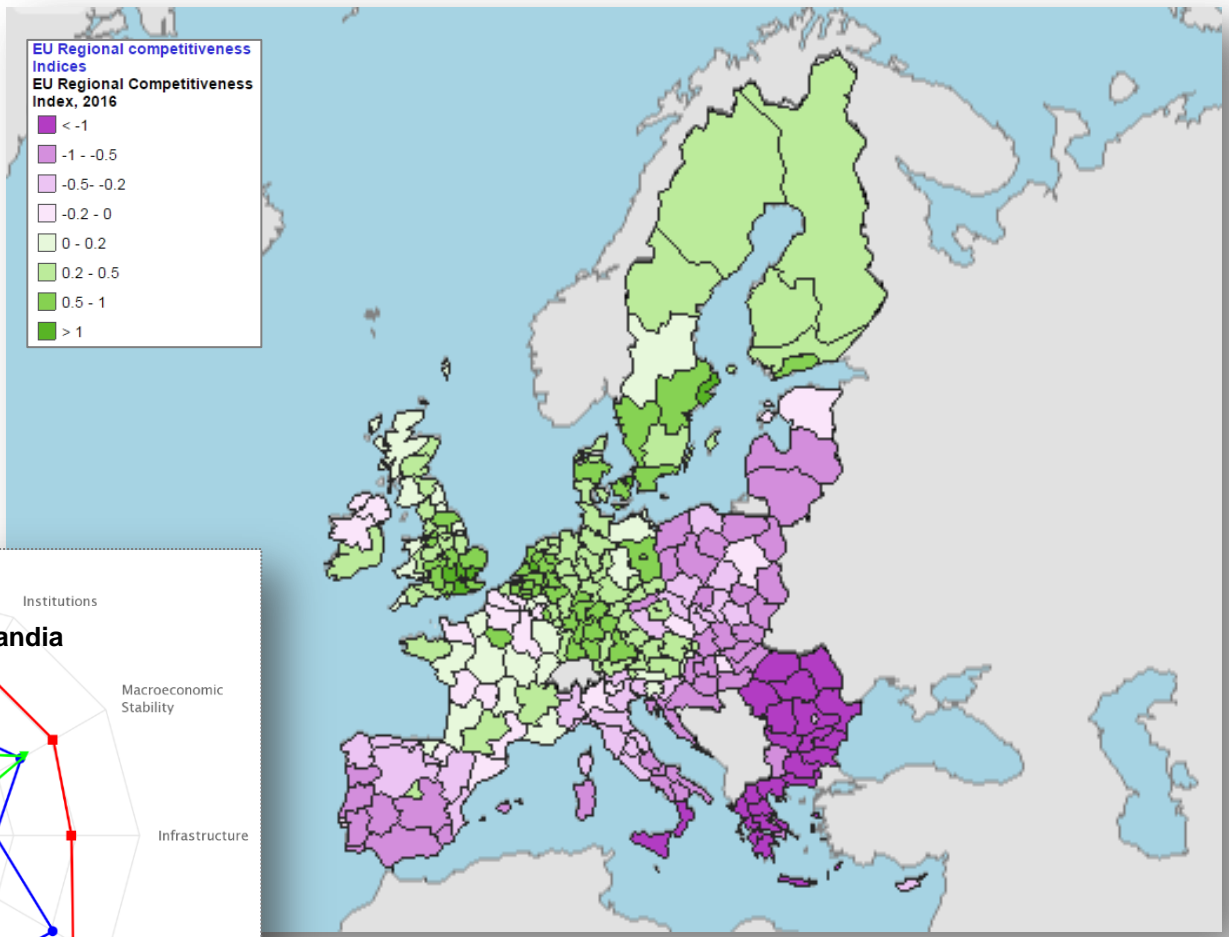
Konkurencyjność regionu to zdolność produkowania dóbr i usług, które znajdują nabywców na rynkach międzynarodowych, zapewniając wysoki i trwały poziom dochodów

Konkurencyjność to również adaptowanie pozytywnych trendów kreujących korzyści ale i wyprzedzanie potrzeb oraz **odkrywanie istniejących i nowych zasobów pozwalających na wytworzenie przewagi regionu**

Pozycja konkurencyjna regionu niezależnie od przyjętego podejścia jest traktowana jako jedna z głównych determinant rozwoju

O przewadze konkurencyjnej danego regionu stanowi jednoczesna ponadprzeciętna koncentracja potencjału sfer gospodarczej i B+R w porównaniu z innymi regionami

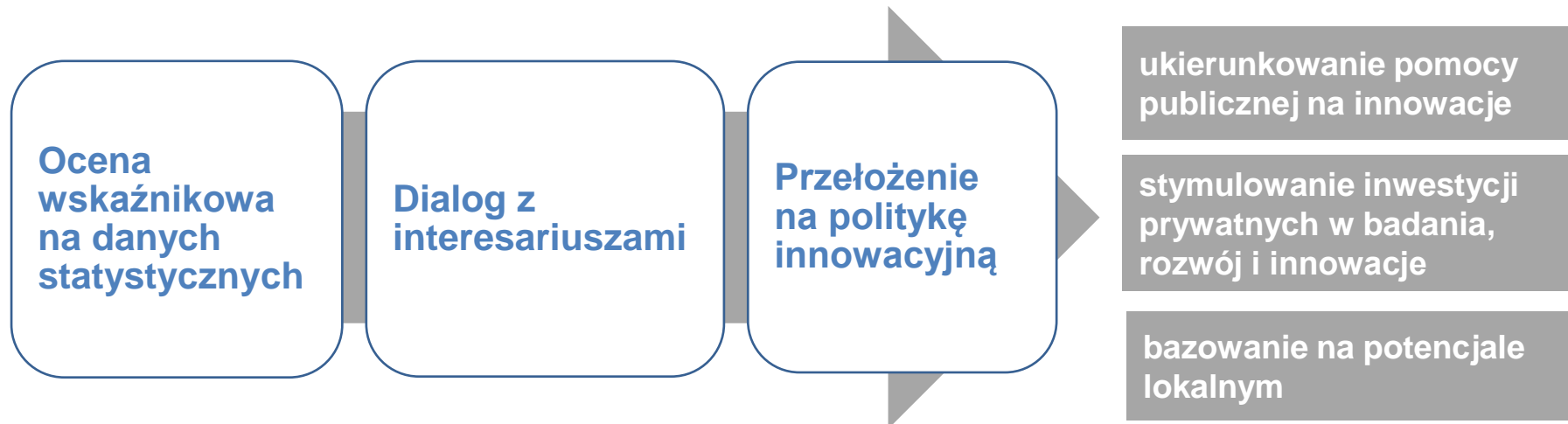
Ranking konkurencyjności europejskich regionów

Źródło: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/regional_competitiveness/#1

- ✓ Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisations (RIS3)
- ✓ Smart Specialisation from design to implementation. Handbook
- ✓ metodyka procesu przedsiębiorczego odkrywania wykonana przez Bank Światowy na zlecenie Ministerstwa Rozwoju

Identyfikacja przewag konkurencyjnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania

Uniwersalny

możliwy do zastosowania w każdym regionie

Powtarzalny

w kolejnych przedziałach czasu i zakresach danych

Obiektywny

wykorzystujący obiektywne dostępne dane statystyczne (najlepiej ogólnodostępne)

Dokładny

dostarczający wartości bazowych dla wskazania wiodących sektorów i sektorów najsilniej z nimi powiązanych na poziomie klas PKD

Faza I

Ocena wskaźnikowa potencjału regionu i wstępne typowanie obszarów przewag

Typowanie obszarów przewag w oparciu o dane statystyczne

Identyfikacja powiązań nauka-gospodarka-technologie

Obszary badań w procesie przedsiębiorczego odkrywania

Faza II

Eksperski wybór obszarów przewag

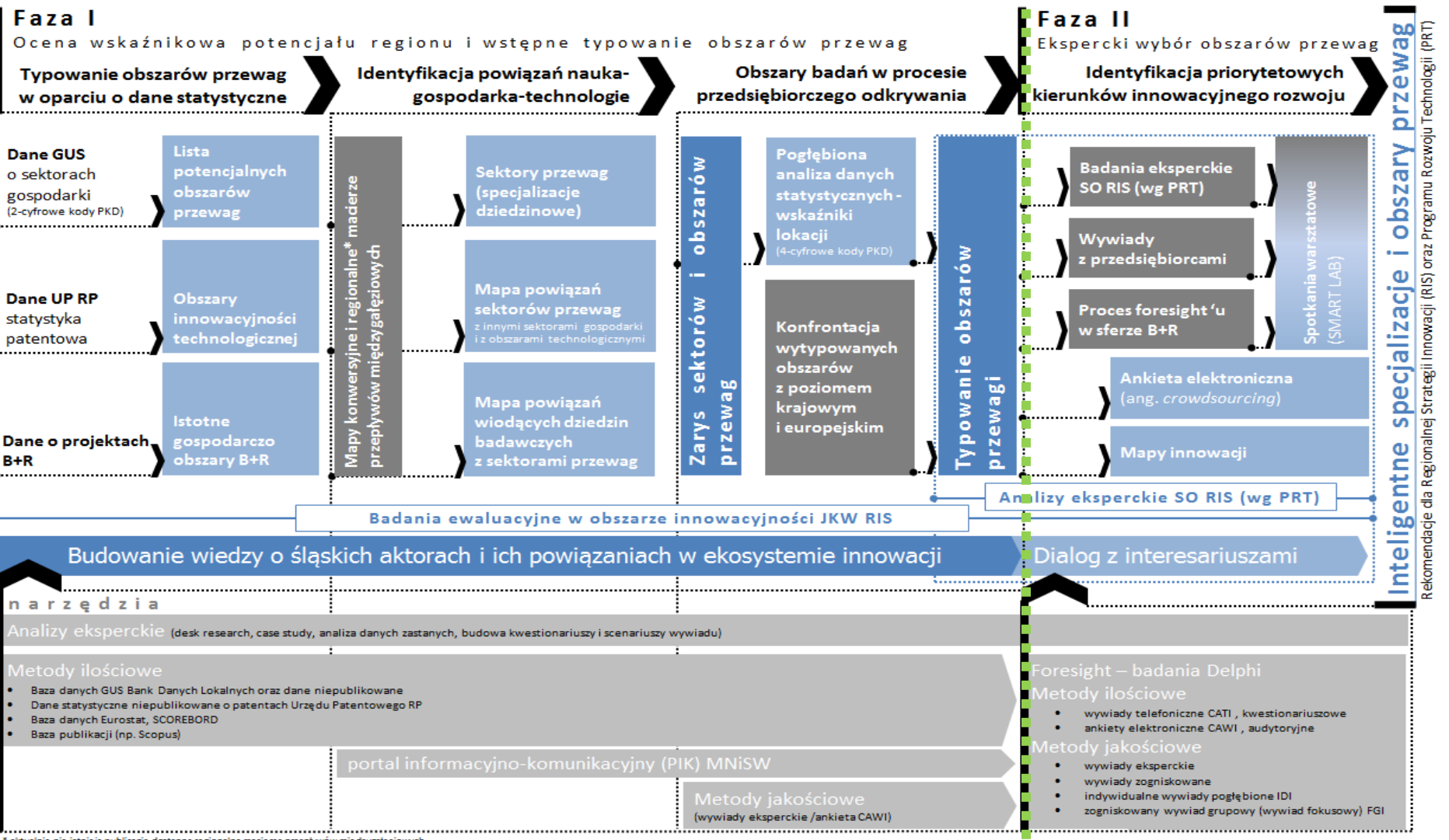
Spotkania warsztatowe (SMART LAB)
Proces foresight'u w sferze B+R
Wywiady, ankiety, badania eksperckie

Mapy innowacji

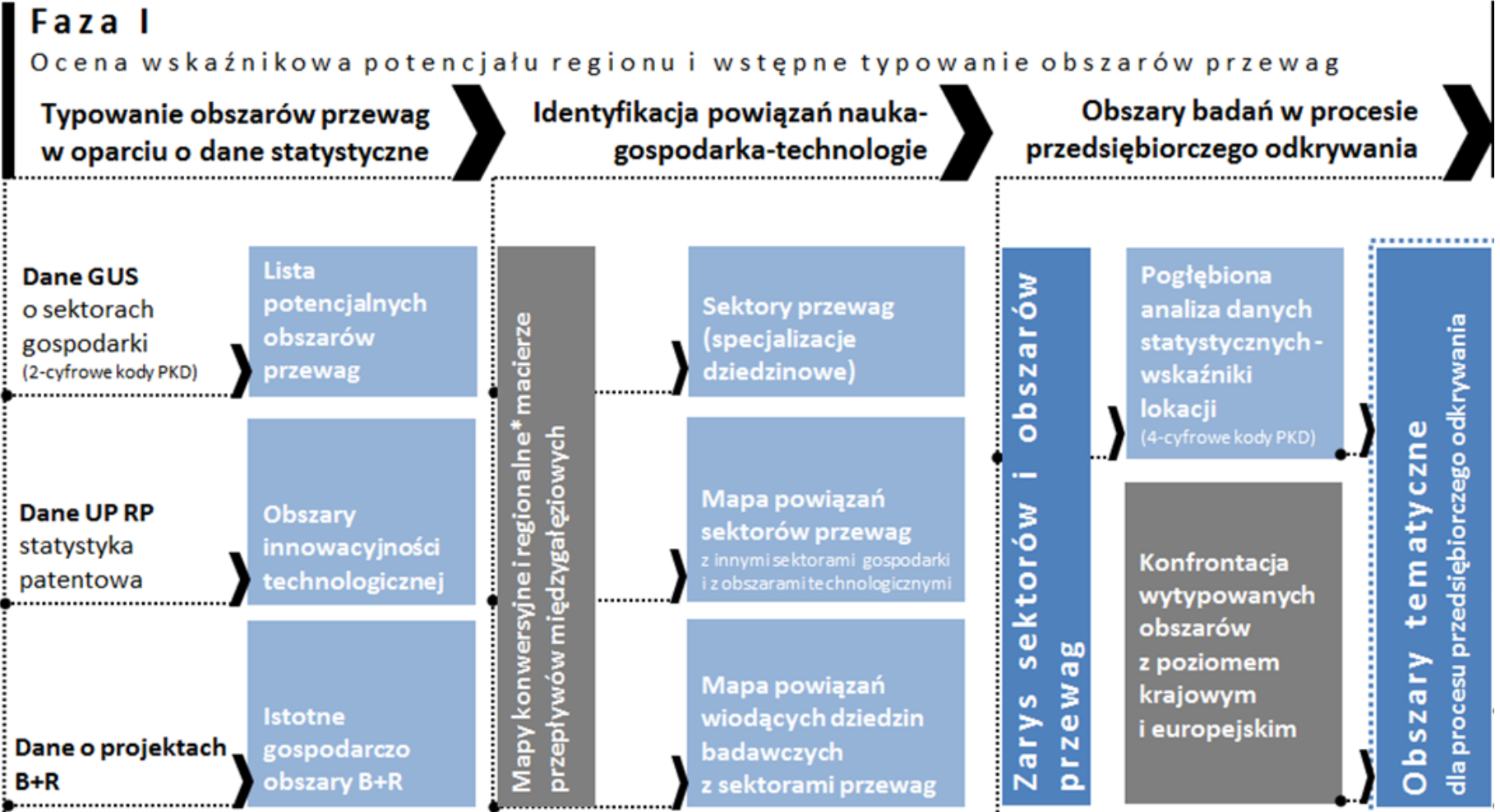
Obszary przewag i inteligentne specjalizacje

Rekomendacje dla Regionalnej Strategii Innowacji (RIS)

Model PPO dla województwa śląskiego

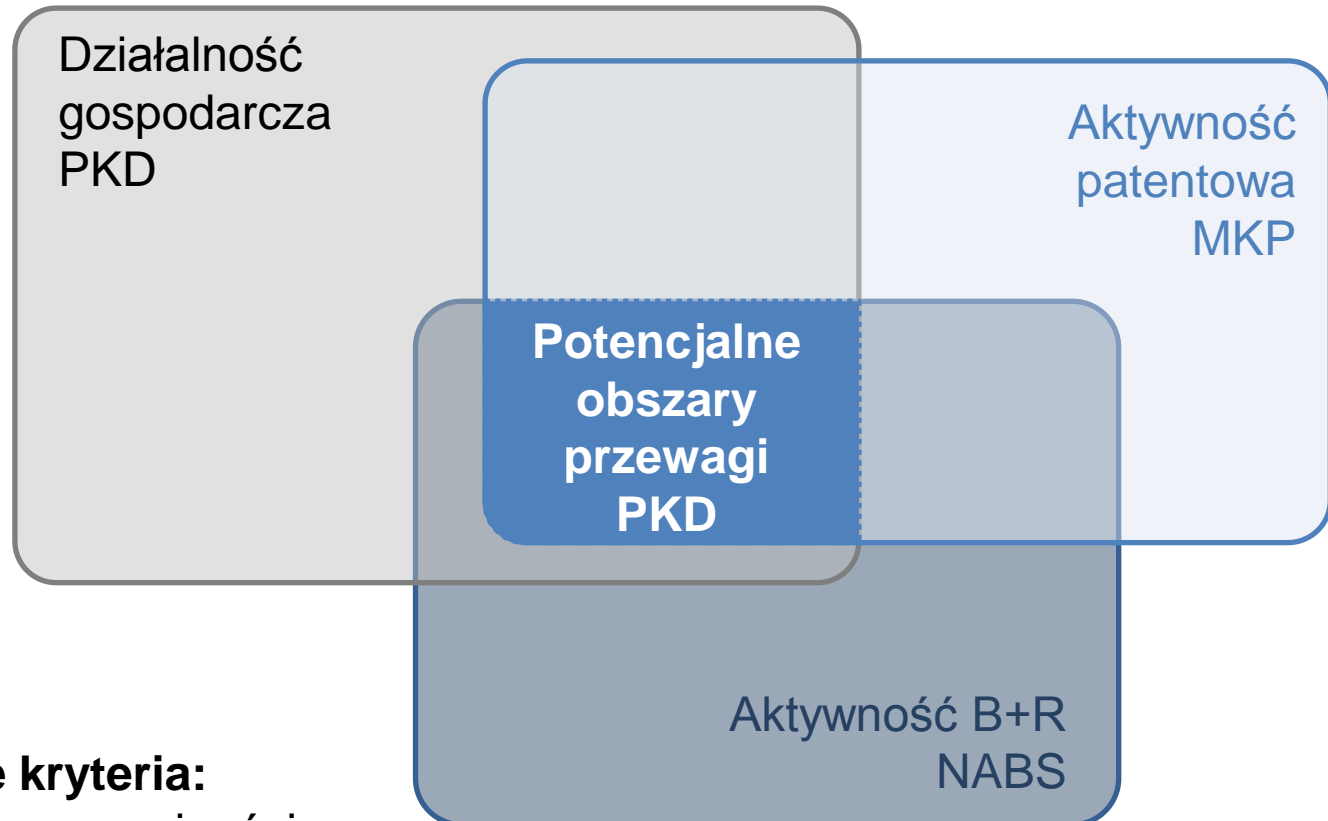

* aktualnie nie istnieją publicznie dostępne regionalne macierze przepływów międzygałęziowych

Obszary przewag

sektory gospodarki (PKD) wpływające na potencjał technologiczny i naukowy regionu

Zastosowane kryteria:

1. wzrostu i innowacyjności
2. koncentracji
3. jakości klastrów

Wskazanie sektorów (działów PKD) o przypuszczalnej przewadze konkurencyjnej w gospodarce, technologiach i sferze B+R

Dane UP RP

Typowanie obszarów **technologicznych** na podstawie aktywności patentowej, tj. zgłoszeń wynalazków jak i udzielonych patentów w podziale MKP

Dane GUS

Dane takie jak:

- Liczba firm
- Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane
- Liczba osób pracujących
- Wartość dodana
- Przychody z całokształtu działalności w podziale PKD

$$LQ = \frac{x_{ij} / \sum_j x_{ij}}{\sum_i x_{ij} / \sum_i \sum_j x_{ij}}$$

$$\text{Dynamika } LQ_r = \frac{LQ_r - LQ_{r-1}}{LQ_{r-1}}$$

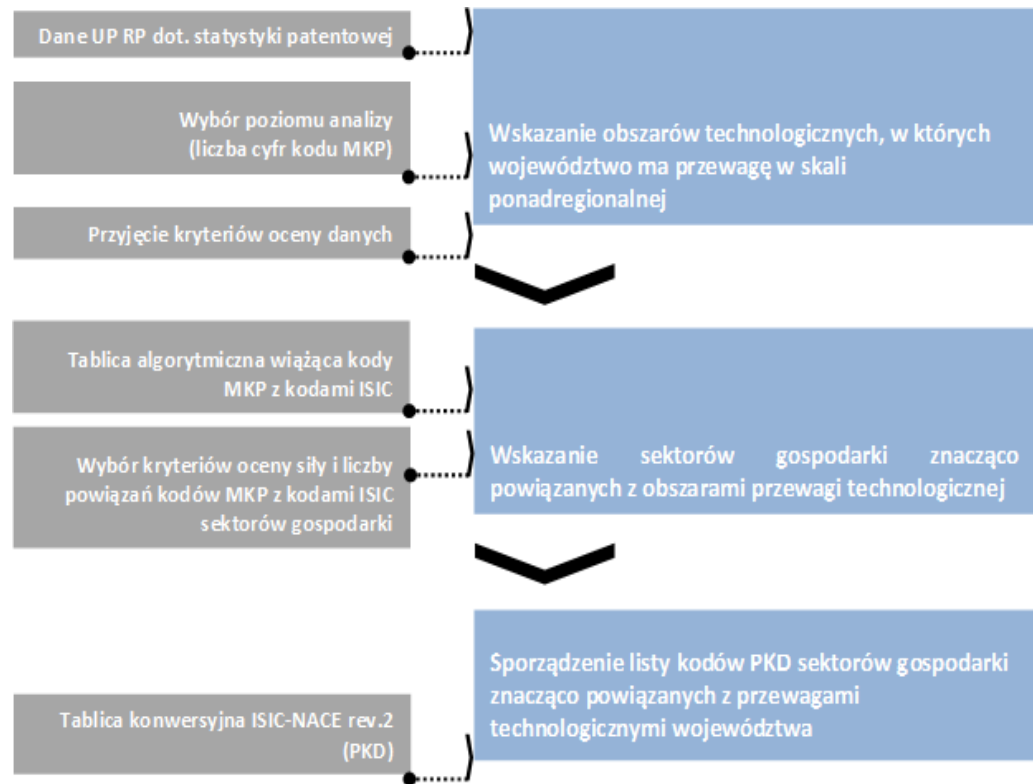
		Wartość LQ	
		niska	wysoka
Dynamika LQ	Dodatnia	II	I
	Ujemna	IV	III

Dane Pol-on

Wytypowanie obszarów **B+R** w regionie odbywa się poprzez wskazanie aktywności w realizacji projektów naukowych (baza POL-on) w podziale NABS

Poszukiwanie korelacji w sposób analityczny dla:

- wyznaczenia listy sektorów przewagi konkurencyjnej w gospodarce
- powiązania sektorów przewag z innymi sektorami gospodarki i z obszarami technologicznymi
- powiązania wiodących dziedzin badawczych z sektorami przewag w gospodarce

Identyfikacja przypuszczalnych specjalizacji sektorowych oraz horyzontalnych (ekoprzemysły, przemysły morskie, przemysły kreatywne, przemysły doznań, przemysły mobilności, przemysły usług mobilnych, przemysły medycyny spersonalizowanej) w oparciu o istniejące tabele konwersyjne

Lista sektorów wg PKD

Analiza danych statystycznych z wykorzystaniem wskaźników lokacji (LQ) w ujęciu statycznym i dynamicznym

Lista obszarów technologicznych wg MKP

Analiza statystyki patentowej dla identyfikacji obszarów wyróżniających się na tle kraju

Lista obszarów B+R wg NABS

Analiza projektów badawczych i badawczo-wdrożeniowych z wykorzystaniem wskaźnika lokacji (LQ)

Identyfikacja powiązań nauka-gospodarka-technologie – lista sektorów wg PKD

Analiza występujących korelacji z wykorzystaniem tablic konwersyjnych, m.in. ISIC - IPC4; NACE Rev. 2 vs NABS

Lista potencjalnych obszarów przewag wg PKD

Pogłębiona analiza zidentyfikowanych potencjalnych sektorów gospodarki **na poziomie klas PKD (kodów 4-cyfrowych)** w oparciu o wskaźniki lokacji

Zarys powiązań pomiędzy zidentyfikowanymi przewagami regionalnymi a inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym (KIS) i SOR

Grupa sektorów, która cechuje się największym potencjałem endogenicznym w regionie

✓ Badania dziedzinowe

Zakres tematyczny badań prowadzony jest na podstawie wyników oceny wskaźnikowej dla zidentyfikowanych potencjalnych obszarów przewag

✓ Charakter wielopłaszczyznowy

Badanie prowadzone z wykorzystaniem różnych metod i narzędzi dla osiągnięcia różnorodnego stopnia partycypacji oraz interakcji między uczestnikami oraz wskazania obszarów przewag i potencjalnych inteligentnych specjalizacji

✓ Szeroka grupa interesariuszy

Główna grupa to przedsiębiorcy

Integracja i przetworzenie rozproszonych informacji umożliwia dokonanie obiektywnej i szczegółowej oceny wskaźnikowej pozycji konkurencyjnej regionu (poziom działu i klas PKD)

Praktyczne zastosowanie powszechnie stosowanych klasyfikacji i podziałów umożliwia dokonywanie analiz porównawczych

Zaimplementowano najnowsze wyniki badań dla wskaźnikowego ujęcia innowacyjności oraz występujących zależności i powiązań sektorowych

Ze względu na ograniczoną dostępność danych statystycznych uzyskane wyniki dają możliwość wnioskowania dla poziomu działów PKD

Wyniki badań nie stanowią ostatecznych rozstrzygnięć strategicznych, a raczej są punktem wyjścia do dalszej pogłębionej dyskusji nad wizją rozwoju regionu

Zaproponowana metodyka dla prawidłowej identyfikacji powiązań nauka-gospodarka-technologie wymaga uzupełnienia o wyniki analizy przepływów międzygałęziowych (przedmiot odrębnych badań)

Dziękuję za uwagę

Główny Instytut Górnictwa
Plac Gwarków 1
40-166 Katowice
tel. 32 259 27 70
fax. 32 259 21 54
euszok@gig.eu

